

Stockholm 1955

Till vänster: Första regnskuren på tre veckor.
Regnovana stockholmare söker skydd utanför
vänthallen vid Tegelbacken.
Foto: Bengt Michanek, SvD, 23 juli 1955, SSM.

Några händelser, stora och små,
speglas i detta bildsvep med foton
från Stockholm för 50 år sedan.
Samtliga fotografier är tagna av
Svenska Dagbladets pressfotografer
och ingår i Stadsmuseets så kallade
SvD-samling med negativ från åren
1928–1960.

Artikelförfattare: Lars Westberg

«Husrivningar i hörnet Klarabergsgatan/Drottninggatan.» Det nybyggda vita huset till vänster vid Klarabergsgatan blev evakueringshus åt olika företag som förlorat sina lokaler. Det uppfördes ovanpå tunnelbanan. I stället för det rivna «Husmoderns varuhus» öppnade modehuset «Claire», medan konditori «Kafferepet» behöll sitt gamla namn när man flyttade över gatan. Längs den högra sidan vid den avsevärt breddade gatan ligger idag «Åhléns». Foto: Åke Blomqvist, SvD, 15 september 1955, SSM.

Under år 1955 fortsatte de mycket omfattande rivningarna på Norrmalm i samband med det fortsatta arbetet för tunnelbanan mellan Kungsgatan (Hötorget) och Centralen så att de norra och södra rivningsområdena förenades. I fyllningsmassor som fördes från city till den södra förorten Solberga påträffade två skolpojkar en skatt som innehöll drygt 2,5 kilo silvermynt och smycken.

En stor diskussion om fortsatt tippning av rivningsmassor i Riddarfjärden bröt ut. Bland många som reagerade starkt och bidrog till att opinionen mot tippning växte var Samfundet S:t Erik, Stockholms skönhetsråd och inte minst Evert Taube. Samtidigt blev förståelsen för att bevara Skeppsbroradens hotade hus allt större, trots stora kostnader för stabilisering av grunderna.

Parallellt med rivningarna för Stockholms nya city pågick ett omfattande bostadsbyggande i de nya nord-

«Småbåtars hemkomst från söndagsturen.» I bakgrunden har arbetet med Centralbron och tunnelbanebron över Riddarfjärden börjat. Till höger den flytande fiskhallen vid Kornhamnstorg. Foto: Åke Blomqvist, SvD, 31 juli 1955, SSM.

västra stadsdelarna Hässelby gård och Hässelby strand samt i de södra: Rågsved, Högdalen, Bandhagen och Fruängen.

På Söder började byggandet av Skatteskrapan och vid Danviksstull pågick arbetet med den nya Danviksbron. Den nya järnvägsbron för

stambanan mellan Centralen och Söder blev klar, så att järnvägen kunde ledas om från Södra station och plats beredas för tunnelbanebygget längs delar av den gamla sträckningen.

Ingrid Bergman hade huvudrollen i en ovanlig förställning på Operan. Det var Roberto Rossellinis uppsättning *Jeanne d'Arc på bålet*. Publiken var entusiastisk men kritikerna var sura.

Sommaren blev den torraste på 170 år med mycket små regnmängder under nästan tre månader. Löpsedlarna under denna varma tid hade svarta rubriker om mordet på den 5-åriga flickan Kerstin och jakt på okända u-båtar i skärgården.

I skuggan av det kalla kriget och ett för många påtagligt atombombshot invigdes två stora skyddsrum, som i fredstid skulle fungera som garage och minska de allt större parkeringsproblemen i innerstaden. Det var det stora Katarinagaraget vid Slussen, med plats för 20 000 personer, och Berggaraget vid Regeringsgatan under Johannes kyrka, för 15 000 personer.

Samtidigt pågick vid Tekniska Högskolan en intensiv forskning kring den då så kallade «atomenergins» fredliga användning och i ett oansenligt hus på Liljeholmen startade försöksverksamhet med produktion av ren uran.

Motboken avskaffades på Systembolaget från och med den 1 oktober. Det var en lördag och butikerna var då stängda. Men när de öppnade på måndagen kunde en dramatisk ökning av starkölsförsäljningen registreras.

En ny församlingsindelning beslutades för södra Stockholm – av Enskede och Brännkyrka skulle sammanlagt 6 församlingar bildas.

I folkomröstningen om högertrafik den 16 oktober röstade över 80 procent

nej. Drygt 25 procent av stockholmarna var för högertrafik, medan siffran för hela landet endast blev 15 procent.

Flera svåra snöstormar före jul ledde till kaos i jultrafiken. Särskilt svårt drabbades järnvägen med 6 000 resenärer i kö på Centralen.

Tidningen kunde även inför alla stora

framtidsplaner optimistiskt tillkänna att: «Stockholm får stockningsfri bilström med nya motorvägar.»

Källor

Svenska Dagbladet år 1955, Kungliga biblioteket.
Svenska Dagbladets årsbok. «Händelserna 1955», Stockholm 1956.

«Brobygget pågår vid Danvikstull.» Danviksbron som byggdes 1918–1922 dubblerades med en ny bro bara en meter bredvid den gamla. Till vänster, vid Danviksgatan låg Liljeholmens stearinfabrik. Foto: Gunnar Lantz, SvD, 6 april 1955, SSM.

Nedan. «'Atombomb' skakade Gärdet vid realistisk övning. En vit kon sköt högt till våders vid krevaden några hundra meter nedanför Borgen.» Platsen, det gamla militära övningsfältet kan tyckas väl vald för denna demonstration, för bakom bomben framträder USA:s nybyggda ambassad. Till höger om Nordiska museets torn, på det då ännu vida fältet, syns Krutkällaren och det långa Stora Stenskjulet, idag bevarade mellan Radio- och tv-husen. Foto: Bengt Michanek SvD, 16 oktober 1955, SSM.

Höger. «Det var stor folkfest i Västerorp på söndagen. Höstsolen värmdes skönt och flaggorna smållade festligt över hela det unga samhället, då konungen och drottningen avlade sitt första officiella besök där. Anledningen till högtidligheten som inramades av sång, musik och gymnastikuppvisning var femton skulpturer, skänkta av Hägerstensåsens kulturella förening. Dessa överlämnades nu offentligen av direktör Fritz H. Eriksson till söderortens förskönande.» Foto: Åke Blomqvist, SvD, 2 oktober 1955, SSM.

«En herrelös buss rullade med ganska hög fart rakt in i en gottkiosk på Hägerstensåsen. Intermezzot inträffade kl. 12.10 vid ändstationen för buss 67 på Sparbanksvägen. Busschauffören hade gått av bussen men frigjorde av misstag bromsarna. Lyckligtvis hann han genom rop varna kioskägaren och de barn som fanns utanför innan kiosken krossades.»
Foto: Jan Ehnemark, SvD, 17 november 1955, SSM.

Ovan vänster: «Invgning av provisorisk filial av Stockholms sparbank i Högdalen. Om ett par år när Högdalen blir färdigbyggt, kommer banken att flytta in i sedvanliga lokaler, medan nybyggarnas bank rullar vidare till nästa nya sovstad.» Foto: Tore Burnäs, SvD, 9 september 1955, SSM.

Ovan höger: Fyra stora lyftkranar på Skeppsbron lossar gods från Finlands-

båtarna till järnvägsvagnar uppställda framför tullhusen. Sammanlagt cirka 500 man arbetade denna sommar i Stadsgården och på Skeppsbron med lastning och lossning av styckegods. Foto: Jan Ehnemark, SvD, 28 juli 1955, SSM.

Nedan höger: Värmeböljan lockar till samling vid pumpen på Klara Mälarstrand. Foto: Åke Blomqvist, SvD, 11 juli 1955, SSM.

Ovan vänster: «Förstörelse hotar Skeppsbroraden. Stora delar av den gamla bebyggelsen mellan Österlånggatan och Skeppsbron håller på att rasa.

Landhöjning gör att pålarna som husen vilar på sticker upp ovanför grundvattnet och börjar ruttna.

Stadsmuseets chef dr Gösta Selling och antikvarie Hans Hansson studerar en råmnad vägg i Drakensgränd.» Foto: John Kjellström, SvD, 7 februari 1955, SSM.

Ovan höger: «Motorfartyget San Blas på 5 500 ton sjösätts på Ekenasbergs varv. Det är det största fartyg som byggts av ett Stockholmsvarv. Det är specialutrustat för frukt och kötttransporter. Med en längd på 135 m finns endast 3 m till godo för slussen i Södertälje.»

Varvet stängde 1970 och området bebyggdes med bostäder några år senare. Foto: Jan Ehnemark, SvD, 1 april 1955, SSM.

Nedan: «Regn- och åskväder ger översvämning för

torghandeln på Medborgarplatsen. Skyfallet bröt 22 dagars torka.» Under 15 minuter föll nästan 30 mm nederbörd över delar av Södermalm. Foto: Gunnar Lantz, SvD, 20 augusti 1955, SSM (beskuren).

